

**ALVDAL KOMMUNE
TYNSET KOMMUNE**
ENHET FOR LANDBRUK OG
MILJØ

NYHETSBREV 2/2016

Postadresse
2560 ALVDAL

Besøksadresse
Storsteigen VGS
E-post: postmottak@alvdal.kommune.no

Telefon
62 48 90 00

Org.nr: NO 939984194 MVA
Bankgiro: 1895.06.00140
Kto.skatt: 7855.05.04382

SØKNADSFRIST GENERELLE MILJØTILSKUDD (RMP) ER 1.OKTOBER

Ut fra [Fylkesmannens vedtatte regionale bygdeutviklingsprogram 2013-2016](#) er det laget et regionalt miljøprogram (RMP) hvor det årlig kan søkes om generelle miljøtilskudd.

Søknadsfristen i Hedmark er 1.oktober for tilskudd til enkeltforetak, mens det i miljøprogrammet også gis tilskudd til organisert beitebruk, med søknadsfrist 20.oktober. Søk miljøtilskudd elektronisk gjennom Altinn!

Regionalt miljøprogram med tilhørende tilskuddsordninger skal stimulere til økt miljøinnsats i jordbruket utover det som kan forventes å være vanlig, og utover det som er mulig gjennom nasjonale ordninger. I Hedmark er hovedmålet å opprettholde et variert og åpent kulturlandskap og det biologiske mangfoldet gjennom skjøtsel og bruk, og å redusere forurensingen fra jordbruket og samtidig fremme produksjon og god agronomi. Ordningene som er mest relevant for Alvdal og Tynset kommuner er:

1. Tilskudd de enkelte foretak kan søke – Søknadsfrist 1. oktober

- Skjøtsel av verdifulle innmarksbeiter og artsrike slåttemarkar – sjekk gardskart (hak av rubrikken «helhetlige kulturlandskap» nederst til venstre) for å se om du har arealer du kan søke på
- Seterdrift med mjølkeproduksjon
- Skjøtsel av setervoller og seterlandskap
- Tilskudd til utsatt jordarbeiding av stubbåker bare til erosjonsklasse 3 og 4, samt – NB; nytt fra i 2016 – til klasse 1 og 2 *bare innenfor prioriterte nedbørsfelt*. For Alvdal og Tynset kommuner er det bare i Tynset, i området avgrenset av Auma i sør, Glåma i vest og nord til Tynset sentrum, og Haverslia i øst (ca-grense) som dette kan være aktuelt.
- Tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel
 - Enten** spredning i åpen åker med rask nedmolding - senest innen 2 timer etter spredning
 - Eller** spredning i voksende kultur
 - Bruk av tilførselsslanger – tillegg til punkt i. og ii.

Dette under forutsetning av at

- * Det gis tilskudd for én spredning/areal pr. vekstsesong
- * Det gis bare tilskudd for enten rask nedmolding eller spredning om våren/i vekstsesongen. Søk den ordningen du har mest areal i!
- * Minst 75 % av gjødsla foretaket disponerer må spres om våren/i vekstsesongen

For flere ordninger, og mer info gå inn på [Fylkesmannen i Hedmark sine hjemmesider](#).
Veiledningsheftet for RMP-omgangen får du ved [å klikke her!](#)

2. Tilskudd til drift av beitelag (organisert beitebruk) – **Søknadsfrist 20. oktober**

For å hindre gjengroing av utmark, gis det tilskudd til beitelag som organiserer beitebrukere for å få til en rasjonell utnyttelse av utmarksbeite, og å redusere tap av dyr på utmarksbeite.

Kravet er at beitedyra er minimum 5 uker på utmarksbeite, og at dyra høster mer enn 50 % av fôrrasjonen sin på utmarksbeitet i denne perioden. Beitelagene må føre tilsyn med dyrene minimum én gang pr uke gjennom hele beitesesongen. Ordningen gjelder sau, geit, storfe og hest.

Alle beitelagsmedlemmene må oppgi korrekte tall for antall tilsynsdager, antall dyr sluppet og antall dyr tapt i løpet av sesongen.

VIKTIG: Beitelagene må søke elektronisk – gå til: <https://www.slf.dep.no/no/miljo-og-okologisk/regionaltilskudd/organisert-beitebruk>

PRODUKSJONSTILSKUDD – OMLEGGING AV SYSTEM FRA OG MED 2017

Fra og med mai 2017 vil det skje endringer i hvordan foretak skal søke om produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid. Her er den viktigste informasjonen:

To telledatoer og to søknadsfrister – én utbetaling!

Det er to søknadsfrister og én utbetaling i det nye produksjonstilskuddssystemet:

- Søknadsfrist 15. mars har telledato 1. mars
- Søknadsfrist 15. oktober har telledato 1. oktober.
- Om bare en eller begge datoene er relevante for deg, avhenger av hva du søker tilskudd for.
- Utbetaling skjer i februar året etter søknadsfristene.

Enkelte opplysninger kan etter-registreres etter 15. oktober, men innen 10. januar. Dette er:

- Avløserutgifter for perioden 15. oktober til 31. desember.
- Dyr på beite som er tatt ned fra utmarksbeite senere enn 15. oktober.
- Livdyr av gris, kylling og kalkun som er solgt mellom 15. oktober og 31. desember.

Ny regel om sent levert søknad

Søknadsfristene blir absolutte. Foretak som leverer søknaden innen fristen vil kunne endre opplysningene i søknaden innenfor 14 dager uten å få trekk. Det vil ikke lenger være mulig å levere søknaden etter fristen med et trekk på 1 000 kroner per dag, slik som i dag!

Hvordan søke om produksjons- og avløsertilskudd i 2017?

I 2017 skal du søke om produksjons- og avløsertilskudd både i gammelt og nytt søknadsskjema.

Til sammen skal du registrere opplysninger opptil tre ganger:

- **Innen 20. januar 2017** søker du om produksjons- og avløsertilskudd i det vanlige søknadsskjemaet, på samme måte som tidligere. Sentral utbetaling av tilskuddene skjer i juni 2017.

- Første registrering i det nye søknadsskjemaet gjør du i perioden mellom **1. mai (telledato) og 15. mai 2017** (søknadsfrist)
- Andre registrering i det nye søknadsskjemaet gjør du i perioden mellom **1. oktober (telledato) og 15. oktober 2017** (søknadsfrist). Sentral utbetaling av tilskuddene du har søkt om i det nye søknadsskjemaet, skjer deretter først i februar 2018.

Vi på landbrukskontoret er spente på innføringen av det nye systemet, og ser at det er noen utfordringer knyttet til det. Systemet er nå låst, og vi må alle ta utfordringene som de kommer, og gjøre det beste ut av det. Landbrukskontoret ber dere ta kontakt når dere har spørsmål, eller støter på problemer med det nye systemet – jo før jo bedre! Vi skal hjelpe så godt vi kan. Mer informasjon finner du bl.a. på Landbruksdirektoratets hjemmeside – [klikk her!](#)

GJERDER OG VEDLIKEHOLD AV DISSE

Hvert år er det situasjoner der husdyr og vilt skades eller går seg fast i gjerder i/mot utmark. Noen ganger er dette rene uhell og ikke til å unngå, men det oppstår også situasjoner som utvilsomt kunne vært unngått. Lov om dyrevelferd slår fast at bl.a. gjerder skal tilses jevnlig for å oppdage, forbygge og avhjelpe fare for unødige påkjenninger og belastninger. Dersom gjerder forfaller utgjør dette en stor risiko for at både husdyr og vilt skades unødig.

Mattilsynet har ansvar for at dette lovverket følges opp, men vi ved landbrukskontoret minner likevel om det, i og med at vi får en del henvendelser om temaet.

Som hovedregel er det grunneier/eier av gjerde som har ansvar for at gjerder holdes vedlike og i orden. Det er viktig at strømgjerder tas ned når det ikke er strøm på dem, slik at ikke dyr vikler seg inn og drar med seg den slitesterke tråden. Strømgjerder uten strøm utgjør etter vår erfaring en stadig større utfordring.

Stadig flere hytteeiere benytter seg også av denne type gjerde, men disse har i kortere eller lengre perioder ikke mulighet for å drive daglig tilsyn med gjerde. Disse bør da alliere seg med noen som kan passe på gjerdet når de selv ikke har anledning til å se til det.

I dyrevelferdsloven ble det i 2009 lagt ned forbud mot bruk av piggrådgjerde. Dette er imidlertid ikke til hinder for at tidligere oppsatte piggrådgjerder fortsatt kan ha piggråd, men det kan ikke lenger settes opp nye gjerder med piggråd. Eksisterende piggrådgjerder kan vedlikeholdes med piggråd. Er de derimot ikke i god stand skal piggråden fjernes. Er du i tvil, kontakt Mattilsynet for avklaring.

Til slutt vil vi nevne at fleste spørsmål knyttet til gjerdehold oftest er av privatrettslig karakter, og at vi som landbruksmyndighet dermed kan ha vansker med å gå inn disse sakene.

Til slutt: Både vi og sentrale myndigheter opplever årlig spørsmål knyttet til gjerdelov og beitelov, hvor det ofte er spørsmål som brukerne selv kan finne ut av. Hos Landbruks- og matdepartementet ligger det uten liten, enkel liste knyttet til lovverket – om det er noe du lurar på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/gjerderett-og-beiterett-id438085/>

TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM OG FØDSEL M.V.

Det er foretaket som søker. Det kan søkes tilskudd for personer som har næringsinntekt fra foretaket på minst ½ G. Avløseren må være minst 15 år, og kan ikke ha næringsinntekt fra foretaket eller være ektefelle/samboer med en som har næringsinntekt fra foretaket.

Krav til dokumentasjon, generelt:

- Søkerens næringsinntekt: bekreftelse fra regnskapsfører eller utskift av godkjent ligning.
- Når avløseren ikke er ansatt i avløserlag gjelder følgende ved -
 - Egen ansatt avløser: Dokumentasjon av utbetalt lønn og innbetalt skatt og arbeidsgiveravgift.
 - Selvstendig næringsdrivende: Faktura hvor arbeidskostnaden framgår. Se også egen sak om avløsertilskudd ovenfor!

Ved sykdom:

- Kopi av sykmelding, evt. bekreftelse ved undersøkelse på sykehus/spesialist.
- Dagsats for sykepenger: Utskrift fra dine utbetalinger på nav.no.

Ved fødsel mv.:

- Kopi av vedtak om foreldrepenger.
- Kopi av fødselsattest.

Ved sykt barn:

- Bekreftelse ved legeundersøkelse, evt. legeerklæring mv.

Søknadsfristen er 3 måneder etter siste dag som gir rett til tilskudd, og lenke til søknadsskjema finnes her: <https://www.slf.dep.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/avlosning-ved-sykdom/skjema>

TILSKUDD TIL DRENERING AV JORDBRUKSJORD

Tilskudd kan gis til foretak som skal gjennomføre drenering på eget eller leid areal. Tilskudd kan også gis til eier av jordbruksareal som leies ut. Søknaden skal vedlegges grøfteplan og kart, samt miljøplan trinn 2.

I grøfteplanen beskrives hva som skal gjøres; lukkede grøfter, åpne grøfter, profilering eller omgraving. Planen skal også vise grøfteavstand, grøftedybde, rørdimensjoner, filtermaterialer og sikringstiltak for kanaler, kummer og utløp. Kartet skal vise hvor det skal dreneres. Kummer og utløp avmerkes.

GRØFTEPLAN: I grøfteplanen skal alt som skal gjøres beskrives, samt at kart vedlegges. Ill.foto.

Link til informasjon og skjemaer som skal brukes:

<https://www.slf.dep.no/no/miljo-og-okologisk/drenering/om-tilskudd-til-drenering-av-jordbruksjord>

Gjeldende tilskuddssatser er kr Kr 1.000,- pr. dekar for systematisk grøfting, profilering og omgraving, mens det er mulig å søke på kr 15,- pr. meter for usystematisk grøfting. Det er ingen søknadsfrist, søknadene behandles i den rekkefølge de kommer inn.

SPREDNING AV HUSDYRGJØDSEL – KRAV OM NEDMOLDING INNEN 18 TIMER

Formålet med bestemmelser knyttet til husdyrgjødsel er å utnytte gjødsla best mulig, og å redusere forurensing av luft og vann. I henhold til forskrift om husdyrgjødsel § 7, skal spredning av husdyrgjødsel skje fra våronnstart, fortrinnsvis når planteveksten tar til, og innen 1. september.

Etter 1. september er det tillatt å spre husdyrgjødsel fram til og med 31. oktober, under forutsetning av at gjødsla nedfelles eller nedmoldes. Fra 1. november er det uansett **ikke tillatt** å spre husdyrgjødsel, og **uansett dato er det ikke lov å spre husdyrgjødsel på snødekt eller frossen mark.**

Det er videre verdt å merke seg at husdyrgjødsel som skal moldes ned i åpen åker, eng som skal pløyes, og **alt som spres fra 1. september til 31. oktober skal moldes ned straks og innen 18 timer etter at gjødsla er spredd.**

Det er mulig å søke dispensasjon fra kravene, men søknadene kan bare innvilges dersom det er «særlige tilfeller» for at gjødsla ikke er spredd før 1. september, og dersom kommunen finner det forsvarlig.

Disse bestemmelsene er absolutte, og gjelder hele Norge. At vi i Fjellregionen i år har en lang og fin høst med hvor det helt fram til nå har vært vekst i graset, er ikke et forhold som faller inn under «særlig grunn». Godt høstvær er derfor ikke alene grunnlag for dispensasjon fra kravet om å molde ned gjødsla etter 1. september.

HUSK JORDPRØVER I FORHOLD TIL KRAV OM GJØDSELPLAN

Formålet med gjødslingsplanlegging er å utnytte næringsstoffene i gjødsla på best mulig måte for å gi gode avlinger, samt begrense forurensing. Alle foretak som søker produksjonstilskudd skal derfor ha gjødslingsplan. Dersom foretak som søker produksjonstilskudd i jordbruket ikke har gjødslingsplan skal tilskuddet avkortes, jfr. forskrift om produksjonstilskudd § 11.

De viktigste kravene til en gjødslingsplan er at

- planen skal utarbeides **før** hver vekstsesong
- planen skal omfatte **alt** jordbruksareal foretaket disponerer
- jordprøver skal ikke være eldre enn 4 – 8 år
- for eng er det normalt nok med jordprøver nyere enn 8 år
- for leiejord skal det foreligge jordprøver senest fra og med 2. leieår
- planen skal legge opp til en forsvarlig mengde gjødsel på alt areal

For flere detaljer, sjekk forskrift om gjødslingsplanlegging på lovdata.no – [klikk her!](#)

Dersom du ikke har nye nok jordprøver til å utarbeide en fullverdig gjødslingsplan for neste år, bør du absolutt utnytte høsten til å få tatt nødvendige jordprøver! Vi har jordspyd for utlån, så ta kontakt om du trenger råd og lån av utstyr!

SØKNADER OM INVESTERINGSSTØTTE OG LÅN FRA INNOVASJON NORGE – FRIST FOR FORELØPIG SØKNAD 15.NOVEMBER

Alle som har konkrete planer om utbygging i 2017 og ønsker å sende søknad om BU-midler innen søknadsfristen 1.februar 2017, må gi skriftlig tilbakemelding til landbruksforvaltningen i kommunen. Dette gjelder også de som allerede har varslet oss om dette tidligere i år.

Frist for innlevering av foreløpig søknad til oss settes til 15. november 2016

Den foreløpige søknaden må minimum inneholde følgende opplysninger:

- En god beskrivelse av utbyggingsplanene
- Skisser/ tegninger av byggeprosjektet
- Et noenlunde reelt kostnadsoverslag
- Tenkt finansiering
- Bekreftelse fra regnskapskontor/ annen driftsplanlegger mht. tidspunkt for når en driftsplan kan være ferdig utarbeidet
- Kopi av sjølangivelse og næringsoppgave de siste 2 år

Fullstendige søknader:

Etter at landbruksforvaltningen har gått gjennom de foreløpige søknadene, vil vi gi skriftlig tilbakemelding til den enkelte søker om den videre prosessen, mht. endelige frist for innlevering av ferdig søknad til kommunen, nødvendige dokumenter/vedlegg osv. Kommunens frist for innsending av søknadene til Innovasjon Norge er 01. februar 2017, noe som betyr at kommunen trenger noe tid på å ferdigbehandle søknadene før de videresendes.

Behovet for investeringsvirkemidler har de siste årene vært langt større enn tilbudet. Landbruksforvaltningen setter derfor krav til søknadene, og prioriterer de gode søknadene som er ferdig utarbeidet.

Spørsmål om IBU-ordninga og tradisjonell bruksutbygging kan rettes til Ylva Sneltvedt på tlf. 62 48 91 34/ 419 31 176, alternativt Ole Sylte Heggset tlf 62 48 91 36 / 909 29 230.

Mer om gjeldende retningslinjer i forhold til IBU-midlene til tradisjonell bruksutbygging, samt om tilleggsnæring m.m. finner dere bl.a. her:

<https://www.fylkesmannen.no/Hedmark/Landbruk-og-mat/Bygdeutvikling/Bygdeutviklingsmidler/>

Innovasjon Norges landbrukssider finner dere her: <http://www.innovasjonnorge.no/no/landbruk/>

NYDYRKINGSTILSKUDD

Begge våre kommuner har nå tilskuddsordninger for nydyrking. Mer om disse ordningene kan dere få ved å henvende dere til oss på kontoret, men gjeldende satser er kr 750,-/dekar godkjent areal i Alvdal kommune. For Tynset er tilsvarende sats kr 500,-/dekar som godkjennes.

NB! HUSK FAGDAG TIRSDAG 18.OKTOBER – «BONDEN SOM BYGGHERRE»

Noen av dere har sikkert for lengst fanget opp at vi ved enheten, i samarbeid med Fylkesmannen i Hedmark, Innovasjon Norge, Rådhuset Vingelen og Sparebanken Hedmark, har annonsert en fagdag med tema: «Bonden som byggherre».

Program for dagen finner dere bl.a. på Sparebanken Hedmarks nettsider ved å [klikke her!](#) Her finner dere også påmeldingsknappen, men om dere vil gå rett til påmelding – her er lenken:

<https://www.sparebanken-hedmark.com/pamelding/event/179>

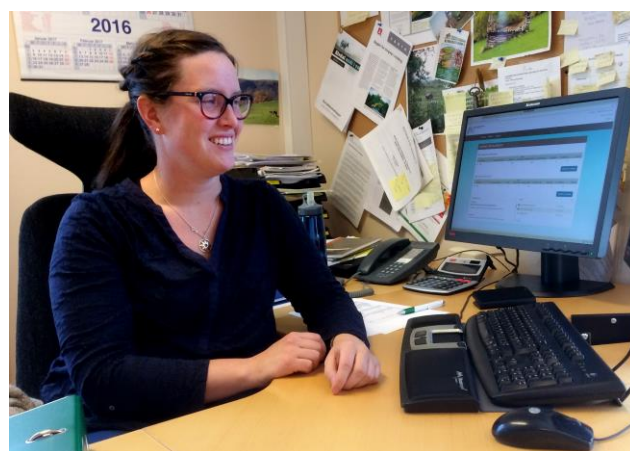
NB! Det er allerede bra med påmeldte, men påmeldingsfrist er satt til 14.oktober. Arrangementet vil bli omtalt i lokalmedia i neste uke, uke 40.

STABEN/BEMANNINGSSITUASJONEN

I vinter og vår var vi en stillingsressurs mindre ved kontoret, etter at enhetsleder Mariann Totlund har vært ute i barselpermisjon og Ylva Sneltvedt var sykmeldt etter operasjon. Ylva var tilbake fra 1.juni, og kommende mandag 3.oktober er Mariann tilbake fra permisjon.

Vi hadde imidlertid håpet å beholde vår vikar i Marianns fravær, Gunhild Fløttum, noen måneder ekstra, da det er stor arbeidsmengde ved enheten. Slik ble det imidlertid ikke, og Gunhild har sin siste arbeidsdag hos oss i dag, 30.september, etter ganske nøyaktig ett år ved enheten. Vi ønsker henne nå lykke til som saksbehandler i fast stilling ved interkommunal landbruksenhet i Lesja og Dovre kommune, og sier god tur vestover!

Nedenfor ser dere telefonliste og e-post-oversikt på oss som utgjør staben fra 1.oktober:

- Ylva Sneltvedt, tlf. 62 48 91 34 / ylva.sneltvedt@alvdal.kommune.no
- Tale Nedberg, tlf 62 48 91 32 / tale.nedberg@alvdal.kommune.no
- Randi Brænd, tlf. 62 48 91 35 / randi.braend@alvdal.kommune.no (60 % stilling med tirsdag, torsdag og fredag som faste kontordager)
- Ole Sylte Heggset, 62 48 91 36 / ole.sylte.heggset@alvdal.kommune.no
- Caspar Schäerer, 62 48 91 37 / caspar.schaerer@alvdal.kommune.no (60 % stilling med faste arbeidsdager tirsdag, onsdag, torsdag)
- Anders Jensen, 62 48 91 33 / anders.jensen@alvdal.kommune.no
- Mariann Totlund, tlf 62 48 91 38 / mariann.totlund@alvdal.kommune.no

Som før holder vi til i rektorboligen ved Storsteigen VGS, på utsiden av rv. 3 gjennom Alvdal sør for nybrua over Glomma. Velkommen innom!

LANDBRUKSKONTORETS FACEBOOK-SIDE - EN INFORMASJONSKANAL OM SMÅTT OG STORT

Ut over kontorets egne nettsider via kommunesidene, har vi også en egen Facebook-side som vi etter hvert merker at flere og flere dere ute, både i og utenfor landbruket i kommunene våre, følger med på. Alt fra nyhetsoppslag til informasjon om søknadsfrister og aktuelle fagturer/møter lenker vi fortløpende opp – etter beste evne, så følg oss gjerne!

Klikk deg inn på: <https://www.facebook.com/landbrukAlvdalTynset/>

HAR DU TILBAKEMELDINGER PÅ NYHETSBREVET VÅRT, EVENTUELT TIPS TIL STOFF VI BØR TA MED SENERE – TA KONTAKT!

Da har du lest deg gjennom vårt første nyhetsbrev i det som vi satser skal bli en fast utgivelse ca. fire ganger årlig.

Har du tilbakemeldinger på utgivelsen, eller tips til saker vi bør skrive om – ta kontakt med oss. Kontaktperson: Ole Sylte Heggset, E: ole.sylte.heggset@alvdal.kommune.no / T: 62 48 91 36.

FORTSATT GOD HØST, ELGJAKT OG FORBEREDELSE TIL VINTEREN!

Alvdal, 30.september 2016